

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัส ส๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

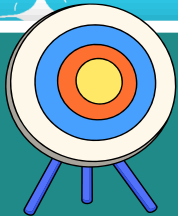
เรื่อง เบญจศีล เบญจธรรม

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ

เบญจศีล เบญจธรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกรายละเอียดของเบญจศีล เบญจธรรม
๒. เสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามเบญจศีล เบญจธรรม
๓. เห็นประโยชน์การนำเบญจศีล เบญจธรรมมาปฏิบัติในชีวิตจริง
เพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนตนเองและแก่ผู้อื่น

ความสำคัญของพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎก เป็นที่รวบรวมพระธรรมวินัย ซึ่งเป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่พระองค์ได้ตรัสไว้ คำสอนหรือคำกล่าวใด ๆ ที่ถือเป็นคำสอนในพระพุทธศาสนาจะต้องสอดคล้องกับพระธรรมวินัย ซึ่งอยู่ในพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎกจำแนกได้ ๓ หมวด

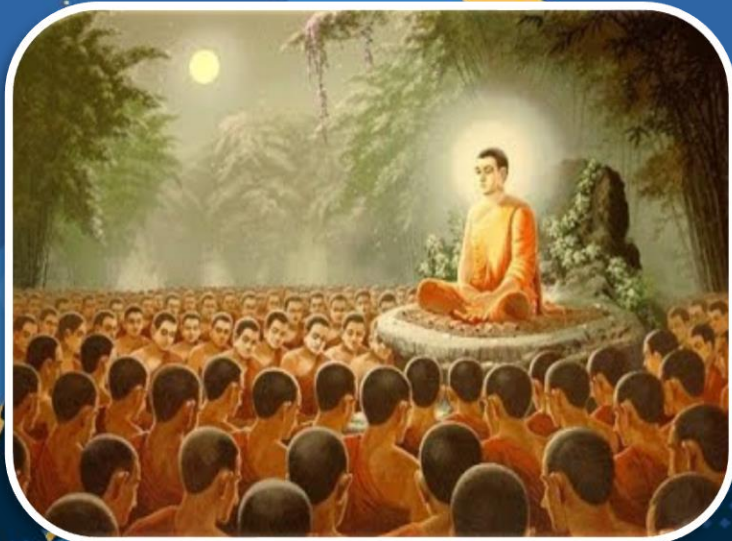
ที่มาภาพ <https://market.onlineoops.com/๕๕๖๙๗๑>

พระวินัยหรือวินัยปิฎก เป็นคัมภีร์ที่ว่าด้วยกฎระเบียบของพระภิกษุและภิกษุณี เช่น ศีลของภิกษุ ๒๒๗ ข้อ

พระสูตรหรือพระสุตตันตปิฎก เป็นคัมภีร์ที่ว่าด้วยคำสอนทั่วไป เป็นพระธรรมเทศนามีเรื่องเล่านิทาน (ชาดก) ประกอบพระวินัย

พระอภิธรรมหรือพระอภิธรรมปิฎก เป็นคัมภีร์ที่เกี่ยวกับหลักธรรมล้วน ๆ ไม่มีเรื่องเล่าหรือนิทานประกอบ

โอวาท ๓

เป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า
ซึ่งเป็นหัวใจหลักของพระพุทธศาสนา
ได้แก่ การไม่ทำความชั่ว **ทำความดี**
ทำจิตใจให้บริสุทธิ์

ความรู้เสริม

หลักโอวาท ๓ หรือที่เรียกว่า โอวาทปาฏิโมกข์
เป็นหลักธรรมหรือหลักการที่สำคัญของ
พระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโปรด
พระอรหันต์จำนวน ๑,๒๕๐ องค์
วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓
ซึ่งต่อมาเรียกวັນมาฆบูชา

เรื่อง จับหนุมแฉ่งเท็จ
อ้างถูกปล้นกลางดึก
ที่แท้มาต้มเหล้าไม่มีตั้งค์จ่าย

เรื่อง จับหนุ่มแจ้เทีจ อ้างถูกปล้นกลางดึก ที่แท้เมาดื่มเหล้าไม่มีตั้งค์จ่าย

หาเรื่องให้ จนท.พาส่งบ้าน

เมื่อเวลา ๐๑.๑๑ น. วันที่ ๒๕ มิ.ย. ร.ต.อ.พีศนา ทองเปื้อย รองสวป.สน.แสมดำ รับแจ้งจากห้องวิทยุสน.แสมดำ ว่ามีเหตุปล้นทรัพย์ ผู้แจ้งยินยอมเจ้าหน้าที่อยู่บริเวณปากทางถนนสะแกงาม แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กทม. จึงรีบไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ

เมื่อไปถึงพบผู้แจ้งทราบชื่อต่อมาว่า นายสุทวิงษ์ อายุ ๒๑ ปี ให้ข้อมูลว่า เมื่อเวลาประมาณ ๒๑.๐๐ น.วันที่ ๒๔ มิ.ย.ที่ผ่านมา ผู้แจ้งพร้อมกับเพื่อนจำนวน ๑ คน ได้นำนั่งดื่มสุราที่ร้านอาหารเมื่อยาวหัวโค้ง

กระทั่งเวลา ๒๓.๐๐ น. ผู้แจ้งได้เดินออกมาโทรศัพท์พูดคุยกับมารดา ห่างจากร้านดังกล่าวประมาณ ๒๐๐ เมตร ได้มีคนร้ายเป็นชาย ๖ คน ให้อาวุธปืนบังคับเอาทรัพย์สินไปประกอบด้วยโทรศัพท์มือถือ ๑ เครื่อง และเงินสด ๔,๕๐๐ บาทแล้วหลบหนีมุ่งหน้าปากทางถนนสะแกงาม หลังเกิดเหตุผู้แจ้งได้เดินมาตามถนนสะแกงามไปถึงบริเวณปากทางถนนสะแกงาม เมื่อพบกับเจ้าหน้าที่๑ นาย จอกรออยู่บริเวณดังกล่าว ก่อนเข้าไปขอความช่วยเหลือโดยให้เจ้าหน้าที่โทรแจ้งเหตุผ่านระบบ ๑๙๑ จากนั้นมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเดินทางมายังที่เกิดเหตุ

จากการซักถามผู้แจ้งพร้อมกับนำตัวผู้แจ้งนำขึ้นจุดสถานที่เกิดเหตุเพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์และข้อเท็จจริง เจ้าหน้าที่สังเกตพบว่า ผู้แจ้งให้การทวน มีพิรุธถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงได้นำตัวมายังสน.แสมดำ เพื่อทำการซักถาม กระทั่งผู้แจ้งได้ยอมรับกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าไม่มีเหตุการณ์ปล้นทรัพย์เกิดขึ้นแต่อย่างใด เหตุการณ์ทั้งหมดผู้แจ้งได้โกหกเรื่องขึ้น พร้อมกับเล่าเหตุการณ์ให้ฟังว่าตามวันเวลาดังกล่าว ผู้แจ้งได้ไปนั่งดื่มกินกับเพื่อนที่ร้านอาหารดังกล่าวจริง จนเวลาประมาณ ๒๓.๐๐ น.พนักงานภายในร้านได้นำบิลค่าอาหารมาเรียกเก็บจำนวน ๑,๔๘๐ บาท แต่ตนเองไม่มีเงินชำระ จึงได้นำโทรศัพท์มือถือของตนเองมอบให้กับพนักงานเพื่อประกันว่าจะนำเงินมาชำระค่าอาหารในภายหลัง

เบื้องต้น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุม นายสุทวิงษ์ฯ ดำเนินคดีในข้อหาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายนำตัวส่งพนักงานสอบสวน สน.แสมดำ เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

ที่มา <https://www.sanook.com/news/68097868/> มีการเรียบเรียงจากสื่อหรือเว็บไซต์นำเพื่อถือ

เรื่อง จับหนุ่มแจ้เทีจ
อ้างถูกปล้นกลางดึก ที่แท้เมาดื่มเหล้า
ไม่มีตั้งค์จ่าย

๑. จากเรื่องที่ศึกษาเป็นการมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น

ตอบ

.....

.....

.....

.....

๒. ข้อคิดที่ได้จาก เรื่องจับหนุมแจ่งเท็ง อ่างถูกปล้นกลางดึก ที่แท้เมาดื่มเหล้าไม่มีตั้งค่าย ว่าโทษของการดื่มสุราต่อตนเองและผู้อื่น

ตอบ

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น ป.๕/.....

คำถาม
จากสิ่งที่ศึกษา

หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

การไม่ทำความชั่ว เป็น **โอวาทข้อที่ ๑** เป็นหลักธรรม
ที่บ่งบอกถึงไม่ให้คนกระทำความชั่ว มี ๒ หลักธรรม

หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

เบญจศีล

อภัยมุข ๔

เบญจศิลป์

เบญจศีล คือ ข้อห้ามทำความชั่ว
๕ ประการ ดังนี้

ศีลข้อ ๑
เว้นจากการฆ่าสัตว์

ศีลข้อ ๒
เว้นจากการลักทรัพย์

ศีลข้อ ๓
เว้นจากการพศติผิดในกาม

ศีลข้อ ๔
เว้นจากการพูดเท็จ
พูดส่อเสียด พูดเพ้อเจ้อ
พูดคำหยาบ

คือข้อ ๕
เว้นจากการดื่มสุรา
ของมีนเมาหรือ
สิ่งเสพติด

หลักโอวาท ๓ : ทำความดี

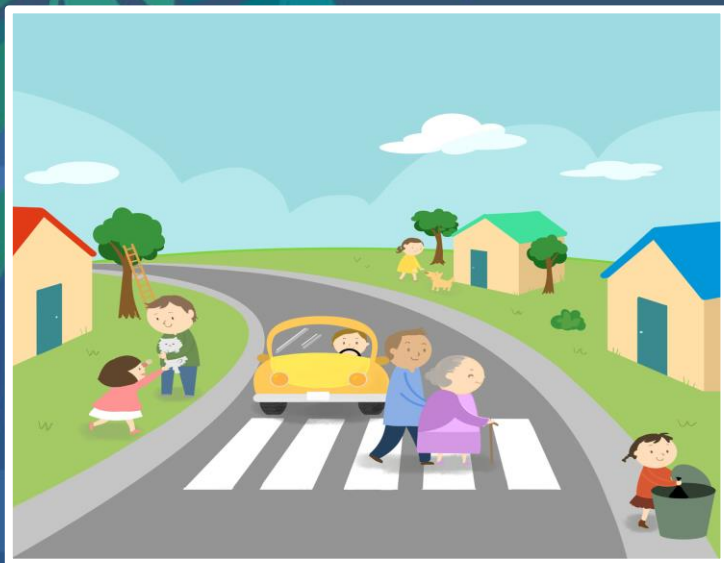
เบญจธรรม คือ ข้อปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา
มี ๕ ประการ ดังนี้

A vibrant, cartoon-style illustration. In the center, a large, rounded teal chalkboard with a yellow border contains the Thai text 'เบญจธรรม' (Benchadham) in white, bold, rounded letters with a dark green drop shadow. To the left of the chalkboard, a young boy with black hair, wearing a white shirt, blue shorts, and a black backpack, is running towards the right. He is holding a large yellow pencil horizontally in front of him. The background features a stylized Thai temple with golden spires and red accents under a bright blue sky with white clouds. The foreground has green bushes and a yellow path.

เบญจธรรม

เบญจธรรม

๑. เมตตากรุณา คือ มีความรัก
ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น

เบญจธรรม

๒. สัมมาอาชีวะ คือ ประกอบ
อาชีพสุจริต

เบญจธรรม

๓. กามสังวร คือ
มีความสำรวม

เบญจธรรม

๔. สัจจะ คือ
การพูดความจริง

เบญจธรรม

๕. สติสัมปชัญญะ คือ
มีความระลึกได้และ
ความรู้ตัว

ให้นักเรียนจับคู่ เบญจศีล เบญจธรรม

ขั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง : วิเคราะห์สถานการณ์การแก้ปัญหา
จากหลักธรรมเบญจศีล เบญจธรรม
จำนวน ๒ สถานการณ์

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์
การแก้ปัญหาจากหลักธรรมเบญจศีล
เบญจธรรม จำนวน ๖ สถานการณ์

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์
การแก้ปัญหาจากหลักธรรมเบญจศีล
เบญจธรรม จำนวน ๖ สถานการณ์

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เบลูจัสตัส เบลูจัสตัส
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พระธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เบลูจัสตัส เบลูจัสตัส
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : วิเคราะห์สถานการณ์การแก้ปัญหาจากหลักธรรมเบลูจัสตัส เบลูจัสตัส จำนวน ๖
สถานการณ์

สถานการณ์ที่ ๑

มีสุนัขตัวหนึ่งนอนอยู่ ๑ ตัวมีสภาพที่ผอมโหม่ง ไม่มีเรี่ยวแรง แต่บริเวณมีก้อนหินขนาดใหญ่วางอยู่ มีคนเดินผ่านคนที่ ๑ เขาก้อนหินไปใส่สุนัขจนวิ่งหนี คนที่ ๒ นำลูกชิ้นที่ตนเองทิ้งมาให้สุนัขกินเพราะสงสาร ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้จะทำอย่างไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... นำอาหารมาให้สุนัข เพราะ.....

..... เขาก้อนหินโยนใส่สุนัข เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๑ สามารถนำหลักธรรมใดควรจดจำ และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.....

.....

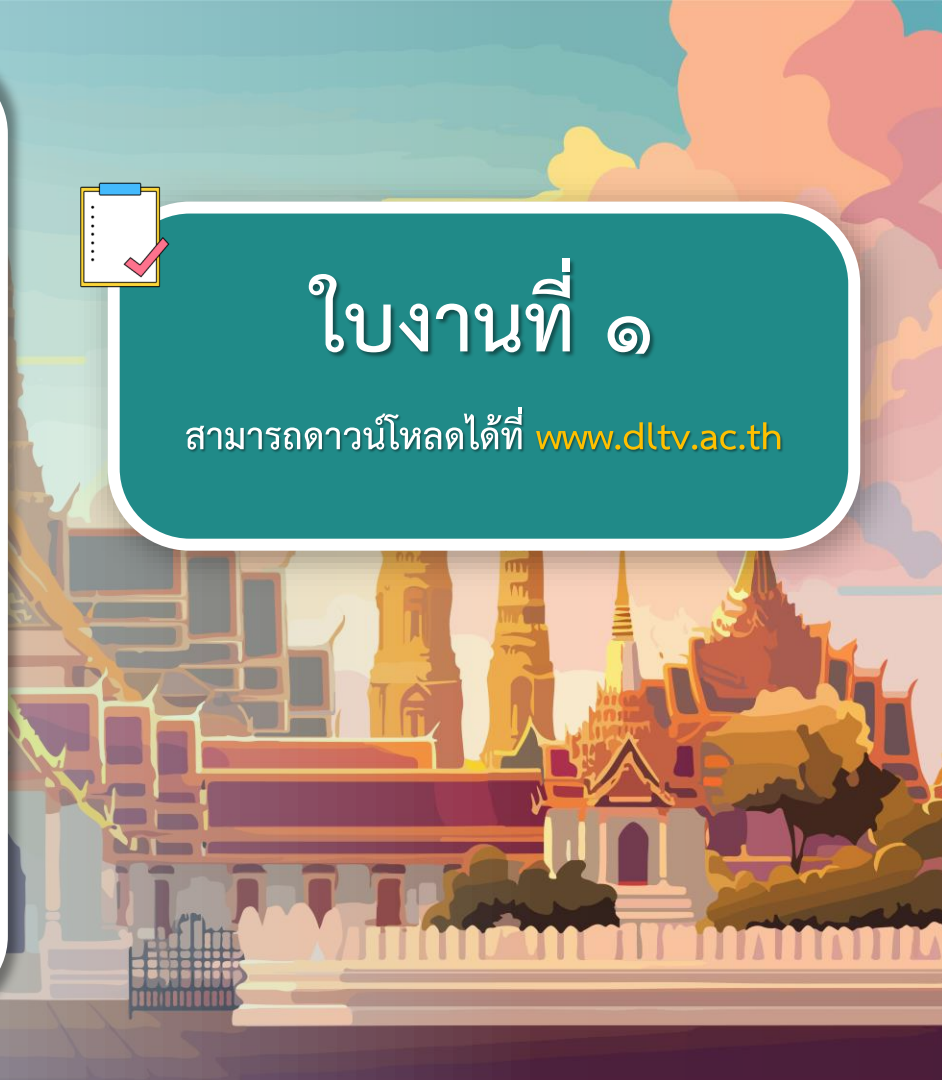
.....

หมายเหตุ ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและการจัดการเรียนของสถานศึกษา

ใบงานที่ ๑

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ ๒

แม่ของฉันทายของที่ตลาดนัดทุกวัน เพื่อหาเงินจ่ายค่าเทอมให้ฉัน บางทีแม่ก็หาเงินจ่ายค่าเทอมให้ฉันไม่ทันแต่แม่ของฉันก็ไม่เคยไปขโมยเงินของใคร และฉันจึงช่วยแบ่งเบาภาระแม่โดยการช่วยแม่ขายของ ถ้าเป็นนักเรียนจะเลือกทำอะไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ประกอบอาชีพที่สุจริต เพราะ.....

..... ขโมยเงิน เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๒ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๓

มีหญิง ชายคู่หนึ่ง แต่งงานกันและใช้ชีวิตอยู่แบบสามี ภรรยาจนอยู่มาวันหนึ่ง สามีนั้นแอบมีใจให้หญิงอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาของตนเอง จากสถานการณ์นักเรียนคิดว่าควรปฏิบัติหรือไม่

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ.....

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๓ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ ๔

มีนักเรียนกลุ่มหนึ่ง ในกลุ่มมี พลอย ทราย ปราย ทั้ง ๓ คนเป็นเพื่อนรักกัน อยู่มาวันหนึ่ง ทรายพูดกับว่าปราย ว่าพลอยนิสัยไม่ดีชอบลอกการบ้านเพื่อน ปรายจึงไปบอกพลอยว่า ทรายพูดไม่ดีกับเธอนะ ถ้านักเรียนเจอสถานการณ์แบบนี้จะทำอย่างไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... เดือนเพื่อนที่พูดไม่ดี เพราะ.....

..... พูดต่อว่าเพื่อนด้วยกัน เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๔ สามารถนำหลักธรรมใดควรจดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๕

มีวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งชอบรวมตัวกันในเวลาค่ำ เพื่อพูดคุยและดื่มสังสรรค์กันและมีเสียงดัง รบกวนชาวบ้านละแวกนั้น เมื่อชาวบ้านไปตักเตือนวัยรุ่นกลุ่มนี้ก็ไม่พอใจจึงมีปากเสียง กัน นักเรียนคิดว่ากรกระทำเช่นควรหรือไม่ควรทำ

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ.....

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. จากสถานการณ์วัยรุ่นกลุ่มนี้มีสติหรือไม่

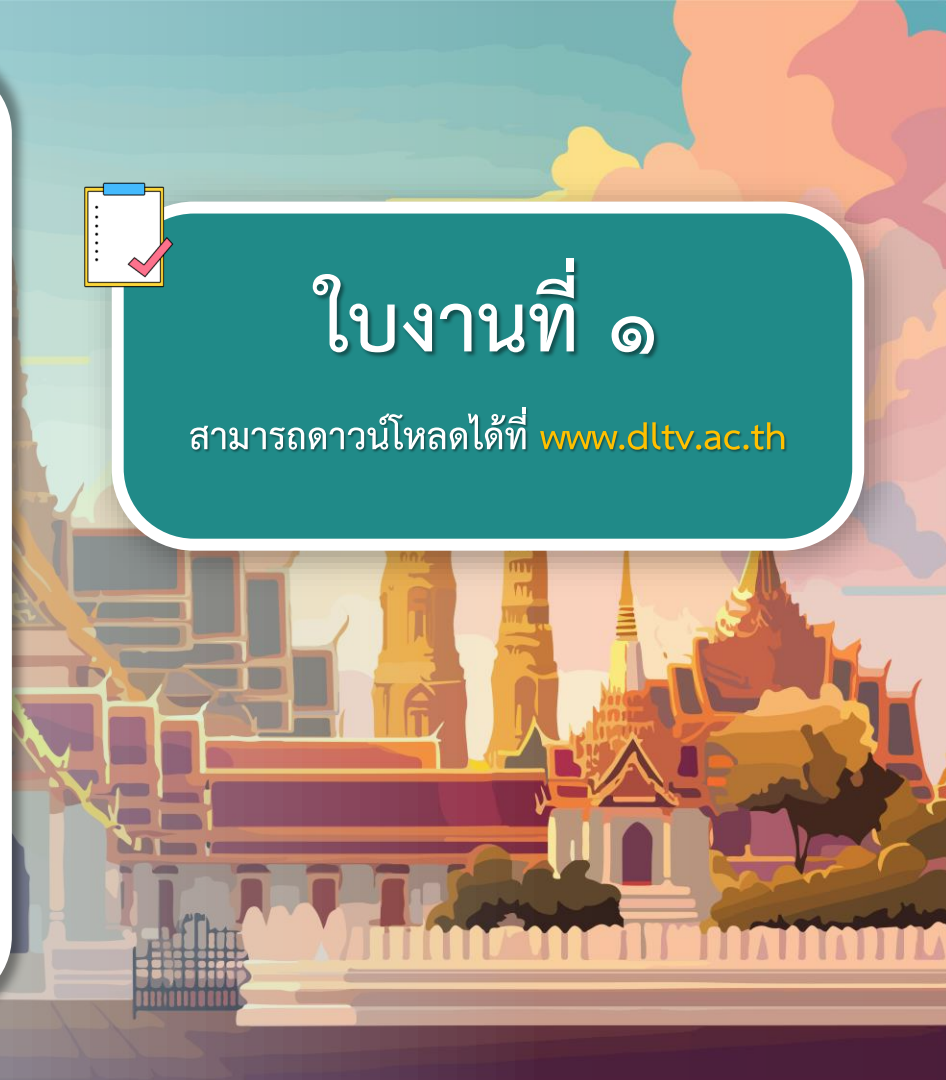
..... ไม่มีสติ เพราะ

..... มีสติ เพราะ

ใบงานที่ ๑

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ ๖

นายวิศวกรให้การว่า ก่อนเกิดเหตุเวลาประมาณ ๐๓.๕๖ น. มีคนร้าย ๒ คนบุกเข้ามาในที่พักเป็นตึกแถว ๔ ชั้นคาดคนร้ายปีนเข้ามาทางหน้าต่างชั้น ๒ ที่เปิดทิ้งไว้แล้วบุกเข้ามาในห้องนอนปลุกตนกับภรรยาให้ตื่น ๑ ในคนร้ายใช้ปืนลูกไม่ข่มขู่ถือปืนสายไปมา คนร้ายอีกคนเดินไปกระชากสายโทรศัพท์ในห้องเอามัดไฟล่อหลังตนส่วนภรรยาถูกมัดมือไว้ที่ด้านหลัง จากนั้นคนร้ายทั้งคู่ช่วยกันรื้อทรัพย์สินประกอบด้วย สร้อยข้อมือทองคำหนัก ๕๐ สตางค์ แหวนทองคำ ๓ วง หลวงปู่ทวดเสียมทอง ๑ องค์ ไอแพด ๑ เครื่อง โน้ตบุ๊กสภาพเก่า ๑ เครื่อง สว่านไฟฟ้า ๒ ตัว พร้อมกระเป๋าสะพายและเอกสารส่วนตัว ส่วนโน้ตบุ๊กอีกตัวที่มีสภาพใหม่กับโทรศัพท์มือถือ คนร้ายทั้งคู่บอกไม่เอาเพราะอยากได้ทรัพย์สินมูลค่าแค่ ๖ พันบาทเท่านั้น

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ.....

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. จากสถานการณ์นี้มีสติหรือไม่

..... ไม่มีสติ เพราะ

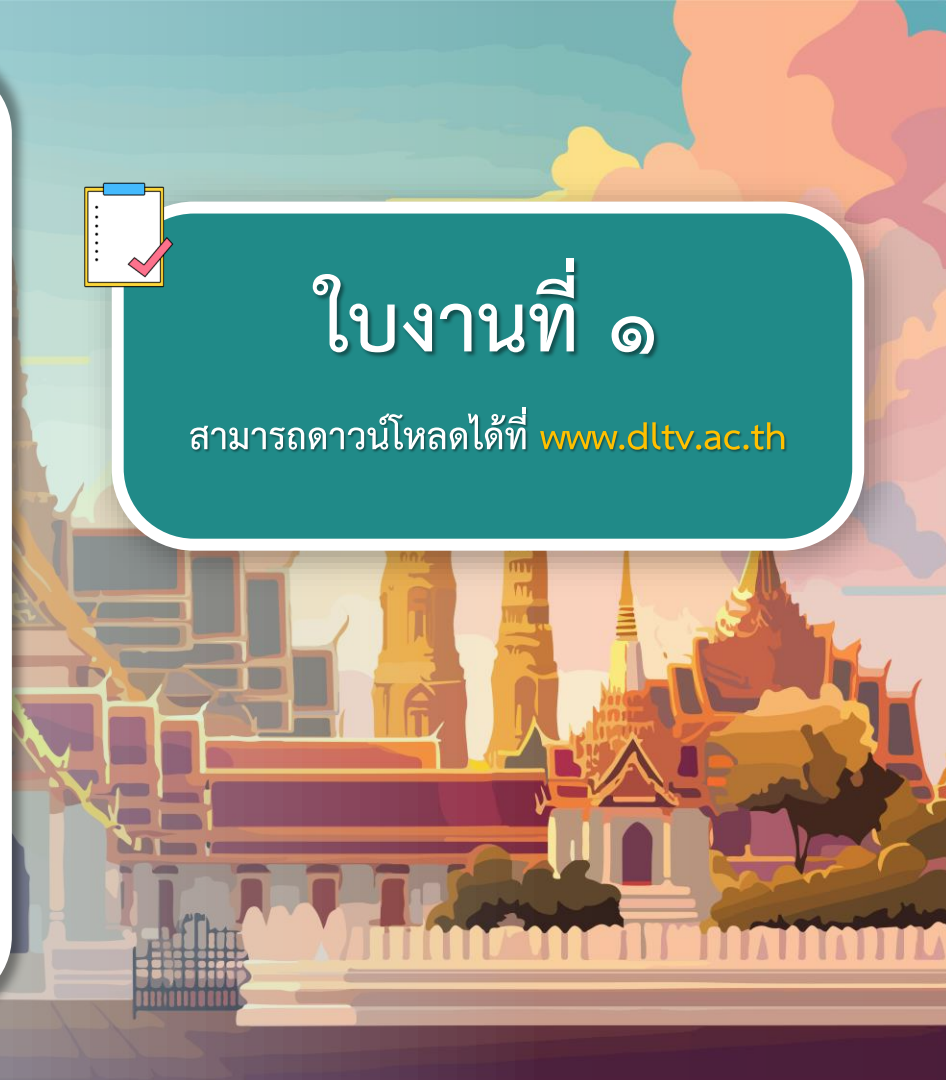
..... มีสติ เพราะ

หมายเหตุ ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและการจัดการเรียนของสถานศึกษา

ใบงานที่ ๑

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๓. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๒ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ

.....

.....

๔. สถานการณ์ที่ ๑- ๒ นักเรียนคิดว่าได้ประโยชน์จากการนำหลักธรรมมาปฏิบัติในชีวิตจริง
อย่างไร

ตอบ

.....

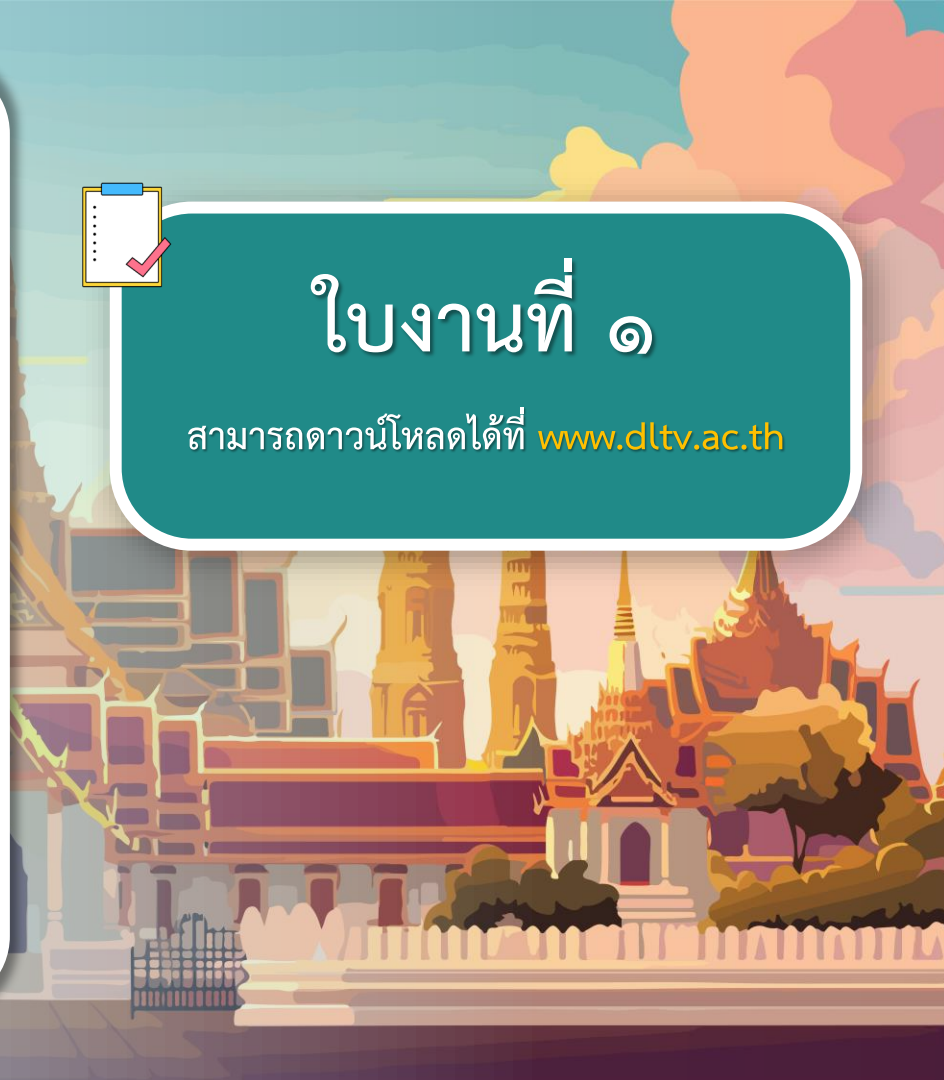
.....

หมายเหตุ ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและการจัดการเรียนของสถานศึกษา

ใบงานที่ ๑

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สถานการณ์ที่ ๑

มีสุนัขตัวหนึ่งนอนอยู่ ๑ ตัวมีสภาพที่ผอมโทรม ไม่มีเรียวแรง แต่บริเวณมีก้อนหิน
ขนาดใหญ่วางอยู่ มีคนเดินผ่านคนที่ ๑ เอาก้อนหินไปใส่สุนัขจนวิ่งหนี คนที่ ๒
นำลูกชิ้นที่ตนเองทิ้งมาให้สุนัขกินเพราะสงสาร ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้จะทำอย่างไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... นำอาหารมาให้สุนัข เพราะ.....

..... เอาก้อนหินโยนใส่สุนัข เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๑ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

แม่ของฉันทายของที่ตลาดนัดทุกวัน เพื่อหาเงินจ่ายค่าเทอมให้ฉัน บางทีแม่ก็หาเงิน
จ่ายค่าเทอมให้ฉันไม่ทันแต่แม่ของฉันทก็ไม่เคยไปขโมยเงินของใคร และฉันจึงช่วย
แบ่งเบาภาระแม่โดยการช่วยแม่ขายของ ถ้าเป็นนักเรียนจะเลือกทำอะไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ประกอบอาชีพที่สุจริต เพราะ.....

..... ขโมยเงิน เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๒ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.

.....

สถานการณ์ที่ ๓

มีหญิง ชายคู่หนึ่ง แต่งงานกันและใช้ชีวิตอยู่แบบสามี ภรรยา กัน อยู่มาวันหนึ่ง
สามีนั้นแอบมีใจให้หญิงอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาของตนเอง จากสถานการณ์
นักเรียนคิดว่าควรปฏิบัติหรือไม่

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ.....

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๓ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.

.....

สถานการณ์ที่ ๔

มีนักเรียนกลุ่มหนึ่ง ในกลุ่มมี พลอย ทราย ปราย ทั้ง ๓ คนเป็นเพื่อนรักกัน อยู่มาวันหนึ่ง ทรายพูดกับว่าปรายว่าพลอยนิสัยไม่ดีชอบลอกการบ้านเพื่อน ปรายจึงไปบอกพลอยว่าทรายพูดไม่ดีกับเธอนะ ถ้านักเรียนเจอสถานการณ์แบบนี้จะอย่างไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... เดือนเพื่อนที่พูดไม่ดี เพราะ.....

..... พูดต่อว่าเพื่อนด้วยกัน เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๔ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.

.....

สถานการณ์ที่ ๕

มีวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งชอบรวมตัวกันในเวลาค่ำ เพื่อพูดคุยและดื่มสังสรรค์กันและมีเสียงดัง
รบกวนชาวบ้านละแวกนั้น เมื่อชาวบ้านไปตักเตือนวัยรุ่นกลุ่มนี้ก็ไม่พอใจจึงมี
ปากเสียงกัน นักเรียนคิดว่าการกระทำเช่นนี้ควรหรือไม่ควรทำ

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ.....

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. จากสถานการณ์วัยรุ่นกลุ่มนี้มีสติหรือไม่

..... ไม่มีสติ เพราะ

..... มีสติ เพราะ

สถานการณ์ที่ ๒

นายคิวกรให้การว่า ก่อนเกิดเหตุเวลาประมาณ ๐๓.๔๖ น. มีคนร้าย ๒ คนบุกเข้ามาในที่พักเป็นตึกแถว ๔ ชั้น คาดคนร้ายปีนเข้ามาทางหน้าต่างชั้น ๒ ที่เปิดทิ้งไว้แล้วบุกเข้ามาในห้องนอน ปลุกตนกับภรรยาให้ตื่น ๑ ในคนร้ายใช้ปืนลูกโม้ข่มขู่ถือปืนสาายไปมา คนร้ายอีกคนเดินไปกระชากสายโทรศัพท์ในห้องเอามัดไฟล่หลังตน ส่วนภรรยาถูกมัดมือไว้ที่ด้านหลัง จากนั้นคนร้ายทั้งคู่ช่วยกันรื้อทรัพย์สินประกอบด้วย สร้อยข้อมือทองคำหนัก ๕๐ สตางค์ แหวนทองคำ ๓ วง หลวงปู่ทวดเลี่ยมทอง ๑ องค์ ไอแพด ๑ เครื่อง โน้ตบุ๊กสภาพเก่า ๑ เครื่อง สว่านไฟฟ้า ๒ ตัว พร้อมกระเป๋าสะพายและเอกสารส่วนตัว ส่วนโน้ตบุ๊กอีกตัวที่มีสภาพใหม่กับโทรศัพท์มือถือ คนร้ายทั้งคู่บอกไม่เอาเพราะอยากได้ทรัพย์สินมูลค่าแค่ ๖ พันบาทเท่านั้น

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ.....

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. จากสถานการณ์นี้มีสติหรือไม่

.....ไม่มีสติ เพราะ

.....มีสติ เพราะ

๓. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๒ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.....

.....

๔. สถานการณ์ที่ ๑- ๒ นักเรียนคิดว่าได้ประโยชน์จากการนำหลักธรรมมาปฏิบัติใช้ในชีวิตจริงอย่างไร

ตอบ.....

.....

แนวคำตอบ

สถานการณ์ที่ ๑

มีสุนัขตัวหนึ่งนอนอยู่ ๑ ตัวมีสภาพที่ผอมโทรม ไม่มีเรียวแรง แต่บริเวณมีก้อนหิน
ขนาดใหญ่วางอยู่ มีคนเดินผ่านคนที่ ๑ เอาก้อนหินปาใส่สุนัขจนวิ่งหนี คนที่ ๒
นำลูกชิ้นที่ตนเองทิ้งมาให้สุนัขกินเพราะสงสาร ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้จะทำอย่างไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... / นำอาหารมาให้สุนัข เพราะ..... **สงสารสุนัข**

..... เอาก้อนหินโยนใส่สุนัข เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๑ สามารถนำหลักธรรมใดควรจดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ..... **เบญจศีลข้อ ๑ ไม่รังแกสัตว์ เบญจธรรมข้อ ๑ มีความเมตตา**

.....

สถานการณ์ที่ ๒

แม่ของฉันขายของที่ตลาดนัดทุกวัน เพื่อหาเงินจ่ายค่าเทอมให้ฉัน บางที่แม่ก็หาเงิน
จ่ายค่าเทอมให้ฉันไม่ทันแต่แม่ของฉันก็ไม่เคยไปขโมยเงินของใคร และฉันจึงช่วย
แบ่งเบาภาระแม่โดยการช่วยแม่ขายของ ถ้าเป็นนักเรียนจะเลือกทำอะไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... / ประกอบอาชีพที่สุจริต เพราะ..... **จะได้ไม่ต้องไปขโมยใคร**

..... ขโมยเงิน เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๒ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ. **เบญจศีลข้อ ๒ ไม่ควรขโมย เบญจธรรมข้อ ๒ ทำงานมีอาชีพ**

.....

สถานการณ์ที่ ๓

มีหญิง ชายคู่หนึ่ง แต่งงานกันและใช้ชีวิตอยู่แบบสามี ภรรยา กัน อยู่มาวันหนึ่ง
สามีนั้นแอบมีใจให้หญิงอื่นที่ไม่ใช่ภรรยาของตนเอง จากสถานการณ์
นักเรียนคิดว่าควรปฏิบัติหรือไม่

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... / ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ..... **ต้องซื่อสัตย์กับคนรัก**

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๓ สามารถนำหลักธรรมใดควรงดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ. **เบญจศีลข้อ ๓ ไม่ประพฤติผิด เบญจธรรมข้อ ๓ พอใจในคู่ครองของตน**

.....

สถานการณ์ที่ ๔

มีนักเรียนกลุ่มหนึ่ง ในกลุ่มมี พลอย ทราย ปราย ทั้ง ๓ คนเป็นเพื่อนรักกัน อยู่มาวันหนึ่ง ทรายพูดกับว่าปรายว่าพลอยนิสัยไม่ดีชอบลอกการบ้านเพื่อน ปรายจึงไปบอกพลอยว่าทรายพูดไม่ดีกับเธอนะ ถ้านักเรียนเจอสถานการณ์แบบนี้จะอย่างไร

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... / เดือนเพื่อนที่พูดไม่ดี เพราะ..... **ไม่ควรทำ ต้องพูดแต่เรื่องจริง**

..... พูดต่อว่าเพื่อนด้วยกัน เพราะ.....

๒. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๔ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ. **เบญจศีลข้อ ๔ พูดเท็จกับเพื่อน เบญจธรรมข้อ ๔ ควรพูดแต่ความจริง**

.....

สถานการณ์ที่ ๕

มีวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งชอบรวมตัวกันในเวลาค่ำ เพื่อพูดคุยและดื่มสังสรรค์กันและมีเสียงดัง
รบกวนชาวบ้านละแวกนั้น เมื่อชาวบ้านไปตักเตือนวัยรุ่นกลุ่มนี้ก็ไม่พอใจจึงมี
ปากเสียงกัน นักเรียนคิดว่าการกระทำเช่นนี้ควรหรือไม่ควรทำ

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... / ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ..... **เดือดร้อนผู้อื่น**

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. จากสถานการณ์วัยรุ่นกลุ่มนี้มีสติหรือไม่

..... / ไม่มีสติ เพราะ **ขาดสตินึกคิด ว่าสิ่งไหนควรทำไม่ควรทำ**

..... มีสติ เพราะ

สถานการณ์ที่ ๒

นายคิวกรให้การว่า ก่อนเกิดเหตุเวลาประมาณ ๐๓.๔๖ น. มีคนร้าย ๒ คนบุกเข้ามาในที่พักเป็นตึกแถว ๔ ชั้น คาดคนร้ายปีนเข้ามาทางหน้าต่างชั้น ๒ ที่เปิดทิ้งไว้แล้วบุกเข้ามาในห้องนอน ปลุกตนกับภรรยาให้ตื่น ๑ ในคนร้ายใช้ปืนลูกโม้ข่มขู่ถือปืนสาวยไปมา คนร้ายอีกคนเดินไปกระชากสายโทรศัพท์ในห้องเอามาตัดไฟล่หลังตน ส่วนภรรยาถูกมัดมือไว้ที่ด้านหลัง จากนั้นคนร้ายทั้งคู่ช่วยกันรื้อทรัพย์สินประกอบด้วย สร้อยข้อมือทองคำหนัก ๕๐ สตางค์ แหวนทองคำ ๓ วง หลวงปู่ทวดเลี่ยมทอง ๑ องค์ ไอแพด ๑ เครื่อง โน้ตบุ๊กสภาพเก่า ๑ เครื่อง สว่านไฟฟ้า ๒ ตัว พร้อมกระเป๋าสะพายและเอกสารส่วนตัว ส่วนโน้ตบุ๊กอีกตัวที่มีสภาพใหม่กับโทรศัพท์มือถือ คนร้ายทั้งคู่บอกไม่เอาเพราะอยากได้ทรัพย์สินมูลค่าแค่ ๖ พันบาทเท่านั้น

๑. ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกทำ

..... / ไม่ควรปฏิบัติ เพราะ..... เพราะเดือดร้อนผู้อื่น.....

..... ควรปฏิบัติ เพราะ.....

๒. จากสถานการณ์นี้มีสติหรือไม่

..... / ไม่มีสติ เพราะ ขาดสติว่าสิ่งไหนควรทำไม่ควรทำ.....

..... มีสติ เพราะ

๓. นักเรียนคิดว่าสถานการณ์ที่ ๒ สามารถนำหลักธรรมใดควรดเว้น และหลักธรรมใดควรปฏิบัติ

ตอบ.....เบญจศีลข้อ ๕ ไม่ดื่มสุรา เบญจธรรมข้อ ๕ ต้องมีสติอยู่ตลอดเวลา

.....

๔. สถานการณ์ที่ ๑- ๒ นักเรียนคิดว่าได้ประโยชน์จากการนำหลักธรรมมาปฏิบัติในชีวิตจริงอย่างไร

ตอบ.....ตัวเองไม่เดือดร้อน สังคมน่าอยู่

.....

สรุปบทเรียน

พระไตรปิฎก เป็นที่รวบรวมพระธรรมวินัย ซึ่งเป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่พระองค์ได้ตรัสไว้ คำสอนหรือคำกล่าวใด ๆ ที่ถือเป็นคำสอนในพระพุทธศาสนาจะต้องสอดคล้องกับพระธรรมวินัย

เบญจศีล หรือ ศีล ๕ คือ ข้อห้าม ข้อควรงดเว้น

เบญจธรรม คือ ข้อควรปฏิบัติในการทำความดี มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อละชั่ว ทำดี โดยการคำนึงถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและสิ่งไม่ควรปฏิบัติทำให้เกิดผลดีต่อตนเองและสังคมไม่เดือดร้อน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

อิทธิบาท ๔

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง อิทธิบาท ๔

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

